

GAZETA KUJAWSKA

ORGAN MIĘDZYPARTYJNY STRONNICTW POLITYCZNYCH

WARSZAWA
Biblioteka Krajowej Rady
Narodowej

Rok I. Nr. 197 Włocławek, sobota/niedziela 31 sierpnia — 1 września 1946 roku. Cena 3 złote

Miesiąc klęski i triumfu

Któż z nas nie pamięta 1 września 1939 roku!

1 września o godz. 4.45 Niemcy bez wypowiedzenia wojny uderzyły na Polskę. Działania wojenne rozpoczęte na całej polsko-niemieckiej granicy od strony Prus Wschodnich i od Słowacji, obejmują Polskę jak kleszczami.

Powietrzem, lądem i morzem runęła na cały kraj wojna, jedna z najstraszliwszych dotychczas, wojna, która obracała miasta w gruzy a wieś rzuciła w objęcia olbrzymiej pożogi.

Szybko toczył się moloch wojny przez ziemie Polski. Padły miasta za miastami, ginęli na polach obroncy Ojczyzny. Na ruinach stolicy, samotnego Westerplatte, na polach Kutna, Modlina i Kocka ostatni obrońcy wolności i niepodległości narodu konali, a ci co pozostali przy życiu zaprzysięgli prowadzić nieubłaganą walkę z okrutnym najeźdźcą, do końca, do ostatka, do zupełnego wyczerpania swych sił, do ostatniego tchu, do ostatniej kropli krwi...

Mimo upiornych szubienic, rozstrzeliwań, dymiących kominów krematoryjnych wiara w narodzie nie osłabła ani na chwilę. Karabin wypadający z ręki bohatera był natychmiast podchwytywany przez drugiego. Podziemia i lasy zaludniły się. A poza krajem na piaskach Libii, na skalach Narwiku i w tundrach syberyjskich maszerowały nowe zastępy polskich żołnierzy, rycerzy wolności przepojonych, tak jak i cały naród polski, wiarą w To co nie zginęło.

Uplwał mozolnie czas, mijał rok za rokiem od września do września, spadały na głowę narodu ciosy za ciosami, wieści przynębiające i straszne, tak straszne, że mogły zachwiać najgorętszą wiarą, a jednak nie zachwiały.

Przeżyliśmy wrzesień 1940 roku, wrzesień zwątpienia, kiedy po upadku Belgii, Holandii i Francji rozpoczął się zażarty bój o wyspy angielskie, w czasie którego pewni i butni Niemcy zapewniali wszystkich, że na Boże Narodzenie Anglia padnie do stóp zwycięskiego Hitlera.

Wyteżaliśmy słuch i wzrok, zwątpienie coraz więcej wkradało się do serc naszych, lecz wiary nie wyparło.

Nadszedł wrzesień 1941 roku, miesiąc rozpacz, kiedy opancerzona w stal potęga niemiecka stanęła nad Dnieprem, zdobyła Kijów pałac i niszcząc żyzną Ukrainę i Białoruś i wyciągnęła swą rękę po Moskwę. Nie widzieliśmy znikąd pomocy. Wiara nasza w zwycięstwo stawała się naczajną mrzonką i zamieniała się jakby w mglistą niepewność, ale z serc polskich nie ustąpiła. Polska musi być wolna.

Z Konferencji Pokojowej

PARYŻ (Obsł. wł.). Obradująca w dniu wczorajszym Komisja Wojskowa przyjęła jednomyślnie tę część traktatu pokojowego z Włochami, która omawia zniszczenie i usunięcie obiektów wojskowych na granicy

włosko-francuskiej.

Na komisji politycznej do spraw Rumunii przewodniczył Baranowski w zastępstwie Manuilskiego, który wyjechał do Nowego Jorku na posiedzenie Rady Bezpieczeństwa.

Na komisji przyjęto art. 1 dotyczący granic Rumunii.

Na komisji do spraw Finlandii przyjęto 5 pierwszych artykułów omawiających granice Finlandii.

Na Radzie Bezpieczeństwa

NOWY JORK (Obsł. wł.). W dniu wczorajszym prowadzono dyskusję nad poszczególnymi zgłoszeniami narodów do ONZ.

Delegat Jugosławii popierał wniosek Albanii, która padła ofiarą agresji faszystowskiej i przez cały czas wojny bohatersko walczyła z okupantem.

Ambasador Gromyko popierał wniosek Mongolii. Stanowisko sprzeczne z wnioskiem radzieckim zajęli przedstawiciele St. Zjednoczonych i W. Brytanii. Dyskusja nad zgłoszeniem Afganistanu trwała wszystkiego 3 minuty. Nikt sprzeciwu nie zgłosił.

W sprawie Transjordanii delegat radziecki oświadczył, że nie będzie tego wniosku popierał bowiem Transjordanii nie utrzymuje stosunków dyplomatycznych z ZSRR.

Przewodniczący Lange w imieniu Polski oświadczył, że ze względu na charakter natury prawnej należało by wniosek Transjordanii odłożyć na jeden rok.

Wniosek Irlandii był popierany przez delegata Francji.

Sprzeciwił się wnioskowi delegat radziecki, który oświadczył, że Irlandia nie nawiązała do tego czasu stosunków dyplomatycznych z ZSRR.

Przewodniczący Lange oświadczył w imieniu Polski, że narody irlandzki i polski łączy ze sobą tradycyjna sympatia oparta o wzajemne zrozu-

mienie spraw istotnych i dlatego Polska z całego serca popiera wniosek Irlandii.

Przeciwko wnioskowi Islandii i Szwecji nikt nie złożył sprzeciwu. W dniu dzisiejszym odbędzie się głosowanie nad wszystkimi wnioskami.

Spotkanie czterech ministrów

PARYŻ (Obsł. wł.). W dniu wczorajszym odbyło się spotkanie czterech ministrów w biurze premiera Bidault. Obrady trwały cztery godziny. Ministrowie uzgodnili procedurę postępowania w sprawie traktatów pokojowych i omówili 300 zgłoszonych poprawek.

Ministrowie postanowili bronić wspólnie na Konferencji Pokojowej wszystkich projektów artykułów co do których osiągnęli zgodę.

W wypadkach niezgodzonych pozostawiono ministrom swobodną rękę.

Jednocześnie poruczono zastępcom przedyskutowanie wszystkich poprawek zgłoszonych przez 17 państw na Konferencji Pokojowej.

Zródła francuskie donoszą, że omawiany był także wniosek Mołotowa odroczenia zebrania ONZ do czasu zakończenia Konferencji Pokojowej.

W tej sprawie porozumienia nie osiągnięto.

Następne zebranie ma być zwołane na poniedziałek.

Milion marek za zdradę

BERLIN (ZAP). Pod koniec września rozpocznie się przed sądem w Moabie proces przeciw Helenie Schwerzel, która po zamachu 20 lipca na Hitlera zdradziła miejsce pobytu byłego nadburmistrza Lipska Goerdelera, za co otrzymała od Hitlera w nagrodę milion marek.

Wciąż tajemnicze rakiety

LONDYN (Obsł. wł.). Korespondent „Daily Telegraph” podaje ze Sztokholmu, że tajemnicze rakiety przelatujące nad Szwecją od kilku tygodni są poruszane za pomocą nowego środka pędowego. Niektóre odbijają się od ziemi i powracają do punktu wylotu. Szwedzki sztab główny otrzymał ponad 800 zawiadomień o przelatywaniu tych rakiet.

Korespondent dodaje, że jakoby władze wojskowe szwedzkie doszły do przekonania, że rakiety te są wyrzucane z jednej z wysp na Bałtyku,

gdzie Niemcy w swoim czasie przeprowadzali różne próby.

Jak dotąd nie znaleziono żadnych odłamków tych pocisków z wyjątkiem szczątków zbiorników paliwa.

Miedzynarodowa Konferencja

PARYŻ (Obsł. wł.). Międzynarodowa Konferencja Socjalistyczna uchwaliła dwie rezolucje na podstawie których żąda położenia kresu rządowi gen. Franco w Hiszpanii, zagrożającemu pokojowi i demokracji

scalistyczna

oraz wzywa wszystkie narody do wprowadzenia sankcyj gospodarczych i zerwania stosunków dyplomatycznych z Hiszpanią.

Znów minął rok i nadszedł wrzesień 1942 roku. Wojska niemieckie stanęły nad Wolgą i weszły na Kaukaz. Prawie cała Europa została przytłoczona butem niemieckiego żołdaka, całą Europę zakrył cień ponurej swastyki hitlerowskiej.

A myśmy wierzyli, walczyli i ginęli...

Wrzesień 1943 roku. Zwycięstwo! Miesiąc triumfu, bo oto od Wolgi i od Tobruku runęły zwycięskie wojska, jak lawina na potwora stalowego. Rozpoczął się odwrót armii niemieckiej, pierwszy odwrót.

Zwyciężyła wiara nasza, Polska stawała przed nami z każdym dniem wyraźniejsza i żywsza. Wiara buchnęła płomieniem i żarem ogromnym, gdy nadszedł wrzesień 1944 roku — wrzesień zwycięstwa.

Ze wszystkich stron spieszyła ku nam wolność. Już nie tylko ze Wschodu, ale i od Zachodu, od Północy i Północy krok za krokiem szła ku nam Polska wywalczona trudem i krwią żołnierza, bólem i płaczem matek, żon i dzieci, modłami więzionych.

Rwały się serca nasze ku Niej, aż

nadszedł wrzesień 1945 roku, miesiąc pokoju, miesiąc początków odbudowy zniszczonego państwa, miesiąc dźwignia Polski z ruin.

I oto stanęliśmy na progu nowego września.

Rzucamy krótkie spojrzenie poza siebie, umacniamy się na przeżytych doświadczeniach i z wiarą w promienną przyszłość ruszamy dalej naprzód już nie po to by walczyć i ginąć, lecz po to by żyć i pracować nad budową potęgi Narodu i Państwa.

A. Turczynowicz.

Człowiek - potwór

Z procesu Goetha

KRAKÓW (Obsł. wł.). W dniu wczorajszym przed sądem przewinał się szereg świadków, którzy zeznaniami swymi obciążyli wydatnie oskarżonego Goetha.

Świadkowie zeznali, że Goeth odjechał z Tarnowa dopiero po wymordowaniu kobiet i dzieci.

Jeden ze świadków widział jak Goeth osobiście zamordował 50 kobiet, a po dokonaniu mordu zdjął czapkę, otarł pot z czoła i umył ręce w podanej mu miednicy.

Inny znów świadek z zawodu grabarz widział jak oskarżony nad grobami dobijał rannych.

Był obecny przy każdej masowej

egzekucji częstując morderców-gestapowców wódką.

Świadek widział pędzoną grupę 200 Polaków, wśród których byli także księża. Grupa ta została zamordowana. Świadek słyszał jak mordowani krzyczyli „Jezus Maria!” lub „Niech żyje Polska”.

Świadkowie nadto zeznali, że więźniom wbijano drzazgi za paznokcie i sieczono pośladki szablą. Kobiety po biciu musiały się obnażyć i dziękować oprawcom za bicie. Wiele kobiet było branych przymusowo do domu publicznego.

Oskarżony Goeth przysłuchiwał się

zeznaniom świadków z uśmiechem na twarzy.

Gdy prokurator zapytał go czy dobrze słyszał zeznania, usiłował dać wykrętne odpowiedzi.

Na pytanie „czy nie bał się odpowiedzialności za zabijanie ludzi“ odpowiedział:

— Nie! Działalem zawsze na podstawie prawa.

Przeniesienie prochów królewskich

BERLIN (ZAP). W obecności przedstawicieli wojskowych władz okupacyjnych złożono w podziemiach kościoła w Marburgu trumny ze szczątkami Fryderyka II i jego ojca Fryderyka Wilhelma I, które spoczywały w podziemiach kościoła garnizonowego w Poczdamie, oraz trumny ze zwłokami Hindenburga i jego żony.

Petycja o zwolnienie Niemców

LONDYN (ZAP). Z petycją o natychmiastowe zwolnienie z Wielkiej Brytanii wszystkich jeńców niemieckich zwróciło się do premiera Atlee 118 parlamentarzystów, kilkudziesięciu dostojników kościoła anglikańskiego oraz innych osobistości. Premier Atlee znajduje się obecnie na krótkim urlopie wypoczynkowym, wobec czego petycja ta rozpatrzona zostanie przez rząd angielski dopiero w przyszłym tygodniu.

Współpracownik parlamentarny radia londyńskiego wywodzi, że zwolnienie jeńców niemieckich wywołałoby duże trudności w Anglii, a jeszcze większe w brytyjskiej strefie okupacyjnej. Anglia miałaby trudności przy zbiorach, w przeludnionej strefie brytyjskiej dalszy napływ Niemców zwiększyłby trudności żywnościowe.

W Wielkiej Brytanii znajduje się jeszcze 388.000 Niemców, w niewoli, z tego 212.000 pracuje w rolnictwie. 115.000 przy ważnych pracach odbudowy. Zajęci w rolnictwie muszą po-

zostać w Anglii do ukończenia zbiorów, z pozostałych zwalnia się, według oświadczenia ministra Hynde'a w pierwszym rządzie górników i ciele.

„Napoleon“ z Neuen - Gamme

HAMBURG (ZAP). Brytyjski sąd wojskowy w Hamburgu skazał 57-letniego SS-oberscharfuehrera Merkwarta, przezwanego przez więźniów obozu w Neuen Gamme „Elbkoenig“ albo „Napoleon“, na karę śmierci przez powieszenie, za znęcanie się nad Polakami osadzonymi w tym obozie, z których dwóch zamęczył na śmierć. Wyrok wymaga zatwierdzenia przez władze okupacyjne.

Żądania Grecji

NOWY JORK (Obsł. wł.). Na ręce Generalnego Sekretarza ONZ Trygve Lie wpłynęło pismo rządu greckiego żądające odroczenia debat nad wnioskiem Manuilskiego w sprawie Grecji na okres dni dziesięciu.

NOWY JORK (Obsł. wł.). Nadeszło tu pismo od greckiej organizacji EAM żądające wycofania wojsk angielskich z Grecji.

Wokół Palestyny

LONDYN (Obsł. wł.). Rząd brytyjski postanowił nie uznać kandydatury Wielkiego Muftiego na przewodniczącego delegacji stronnictw arabskich w czasie Konferencji Palestyńskiej.

JEROZOLIMA (Obsł. wł.). Władze brytyjskie w Palestynie zamieniły karę śmierci orzeczoną przez sąd w stosunku do 18 Żydów na karę dożywotniego więzienia.

Awantury w parlamencie bawarskim

MONACHIUM (ZAP). Drugie plenarne posiedzenie parlamentu bawarskiego, na którym uchwalono główną część nowej konstytucji, jak twierdzą niemieccy sprawozdawcy, było bardzo burzliwe. Krzyki i wzajemne przerywania mów stały się tak nieprzyzwyczajone, że przewodniczący musiał wielokrotnie posłów przywoływać do porządku.

Szczególnie gorąco debatowano nad wnioskiem partii KPD, ażeby z uchwaleniem konstytucji czekać aż do uzgodnienia jej z konstytucjami innych krajów niemieckich. Wniosek ten został znaczną większością odrzucony.

Do ważniejszych wypowiedzi należy mowa przedstawiciela CDU Hundhammera, który ubolewał nad tym, że Niemcy nie są jeszcze w pełni wolnym narodem, bo władze okupacyjne sprawują kontrolę. „Mimo to — mówił Hundhammer — możemy uchwalić w sposób swobodny konstytucję. Konstytucja narzucona nie byłaby konstytucją“. Hundhammer podkreślił że konstytucja bawarska świadomie wprowadziła imię Boga do swoich paragrafów, czego nie zrobiła żadna konstytucja niemiecka od 1919 r.

Odnalezienie hitlerowskich dokumentów

WIEN (ZAP). W pobliżu kopalni Bleiberg w Karyntii na głębokości 10 m. znaleziono skrytkę urzędowych dokumentów hitlerowskich. Dokumenty te dowodzą aktywności hitlerowskiej wielu osób, zajmujących dziś w Austrii poważne stanowiska. Wśród skompromitowanych hitlerowców jest także dyrektor kopalni w Bleibergu, Steiner.

La Guardia w Moskwie

MOSKWA (Obsł. wł.). Przybył tu samolotem z Mińska Prezydent UNRRA La Guardia. Tego samego dnia gość był podejmowany obiadem przez prezesa Rady Ministrów generalissimusa Stalina.

Krwawy epilog pijaństwa

WARSZAWA (SAP). Jerzy Zakrzewski wracając w dniu 8-ym maja po sutej libacji imieninowej wstąpił do restauracji na ul. Grochowskiej. Tutaj poznał mocno „podpiętych“ i strzelających na vivat Gregorkiewicza, Strzałkowskiego i Zyglińskiego.

Całe towarzystwo wypilo jeszcze pół litra wódki, poczym wyszło na poszukiwanie innych restauracji.

Z powodu spóźnionej pory wszystkie zakłady gastronomiczne były już zamknięte, wobec czego Zygliński zaprosił całą wesołą kompanię do swego szwagra Wiesiołka.

Na podwórzu Zakrzewski zniemacka wyciągnął rewolwer i oddał kilka strzałów do swych towarzyszy. Zy-

gliński został raniony w kark, Gregorkiewicz i Strzałkowski odnieśli rany głowy. Po godzinie obaj zmarli.

Zabójca twierdzi, iż zamordowani mieli wobec niego wrogie zamiary. Na podwórzu coś między sobą szepotali, poczym Gregorkiewicz nagle wykonał gwałtowny ruch, jakby sięgał po broń. Zakrzewski strzelając działał w obronie własnej. Po oświadczeniu biegłych psychiatrów o zmniejszonej poczytalności oskarżonego — Sąd Doraźny w Warszawie przekazał sprawę do rozpatrzenia w trybie zwykłym.

Kobiety niemieckie decydują

o przyszłości Niemiec

BERLIN (ZAP). W nadchodzących wyborach do samorządu w sowieckiej strefie okupacyjnej 2/3 głosujących będą stanowić kobiety. W związku z tym Komitet Kobiecycy wydał odezwę, w której stwierdza, że

kobiety zadecydują obecnie o przyszłym ustroju Niemiec. Od nich więc zależeć będą warunki bytu, stan wyżywienia, los ich dzieci i zapewnienie równowagi gospodarczej i politycznej. Odezwa nawołuje na koniec wszystkie kobiety do czynnego udziału w wyborach.

Likwidacja groźnych band

OLSZTYN (ZAP). Władze bezpieczeństwa zajęły się energicznie likwidacją band w południowych powiatach województwa i w wyniku akcji zlikwidowano bandę „Burza“, której członkowie mają na sumieniu szereg napadów i grabieży.

Podczas akcji zginął dowódca bandy Bukowski vel Bogdański, pseudonim „Burza“ oraz inni członkowie bandy. Dalszych trzech, którzy okazali się dezertarami z Wojska Polskiego ujęto.

Równocześnie władze bezpieczeństwa zlikwidowały dalsze dwie bandy m. in. bandę dywersyjną, która składała się z Niemców, a która grasowała na terenie powiatu reszelskiego.

Z likwidacją groźnych band należy spodziewać się poprawy stanu bezpieczeństwa na terenie woj. olsztyńskiego.

Międzynarodowa Organizacja Żywnościowa

KOPENHAGA (Obsł. wł.). W dniu 2 września rozpocznie tu swe obrady Międzynarodowa Organizacja Żywnościowa. Na czele delegacji polskiej, która już wyjechała z Polski stanął wicepremier Mikołajczyk.

Niemcy będą opiniowali zarządzenia Anglików

HAMBURG (ZAP). Na posiedzeniu strefowej rady doradczej oświadczył gen. Robertson, zastępca dowódcy brytyjskich wojsk okupacyjnych, że odtąd wszystkie zarządzenia i projekty ustaw władz okupacyjnych, przed wejściem w życie, przedłożone zostaną do zaopiniowania radzie doradczej. By ożywić wymianę zda-

gen. Robertson będzie częściej wizytował radę, tak samo urzędnicy władz okupacyjnych ożywią swój kontakt z radą.

Dalej oświadczył gen. Robertson, że po zjednoczeniu gospodarczym Niemiec nastąpi zwarcie polityczne, by w ten sposób wyłonić nowe Niemcy.

RYTM KUJAW

Kronika

Pow. włocławski

WYCIECZKA SAMORZĄDOWCÓW. Dnia 8. 9. staraniem Powiatowego Wydziału Samorządowego zorganizowana zostanie do Bydgoszczy wycieczka pracowników samorządowych, powiatu włocławskiego.

W wycieczce na wystawę wezmą udział ob. ob. wójtowie, burmistrzowie, sekretarze i działacze samorządowi. (md.).

PRZYDZIAŁ RYB DLA POWIATU. Powiatowy Wydział Opieki Społecznej, otrzymał zawiadomienie z Wojewódzkiego Wydziału Opieki Społecznej, że należy pobrać na powiat włocławski 2 tys. kg. ryb suszonych.

Ryby zostaną przydzielone na terenie powiatu zakładom opiekuńczym i podopiecznym. (md.).

BRZEŚĆ KUJAWSKI.

ZAWIESZENIE BURMISTRZA. Na skutek zawiadomienia delegatury Komisji Specjalnej w Bydgoszczy o wszczęciu postępowania karnego z art. 186 par. 1 i 2, przeciwko burmistrzowi ob. Franciszkowi Szarwarkowskiemu, Starostwo Powiatowe decyzją z dnia 26 bm. zawiesiło burmistrza w czynnościach służbowych.

Agendy Zarządu Miejskiego powierzone zostały dotychczasowemu wice burmistrzowi ob. Władysławowi Wasilewskiemu. (md.).

OLGANOWO.

UCIECZKA NIEMCA. Volksdeutsch Marcin Krentz, zatrudniony w majątku Olganowo, gm. Smitowice, uciekł w tych dniach w niewiadomym kierunku.

Niemiec ubrany był w ubranie cywilne i władał językiem niemieckim i polskim.

Wrazie napotkania uciekiniera należy go przytrzymać i powiadomić najbliższy posterunek MO. (md.).

SZPETAL DOLNY.

DWÓCH JEŃCÓW W POTRZASKU. Dwóch podejrzanych osobników usiłowało wplawić przez Wisłę doświadczenia do Włocławka.

Podejrzani zainteresowali się miejscowe władze bezpieczeństwa, które w czasie dochodzenia ustaliły, że są to niemieccy jeńcy wojenni.

Jeńcy uciekli z obozu, mieszczącego się w Mińsku na Białorusi. Uciekinierzy nie znali polskiego języka posługiwali się w drodze kilku wyczynami wyrazami rosyjskimi.

Tymczasem powędrowali do więzienia. (md.).

MILENCIN.

W ostatnim czasie z Obozu Pracy zwolnionych zostało około półtora tysiąca osób.

Społeczeństwo włocławskie widząc gromady idących — różnie komentowało ten objaw.

Sprawa zwolnień przedstawia się następująco: wszystkie osoby zwolnione były wpisane do tak zwanej III grupy narodowości niemieckiej, a pochodzące rodem z Pomorza i Śląska, które nie potrzebowały składać indywidualnych wniosków o rehabilitację.

W Obozie Pracy przebywają nadal niemieccy jeńcy wojenni oraz volksdeutsche, którzy nie zostali zrehabilitowani, względnie złożyli wnioski i oczekują na rozprawę sądową. (md.).

MICHELIN.

UKRADLI ŚWINIE. W nocy z dn. 27 na 28 bm. nieznani sprawcy skradli świnie na szkodę Mieczysława Majora.

Po wprowadzeniu świń, w bliskiej odległości od domu uszkodzonego, świnia została zabita i wypaproszona, czyste mięso zabrano. (md.).

LUDZIE MOKNĄ NA DESZCZU.

Na wiosnę br. budynek stacji wąskotorowej Michelin został kompletnie wyremontowany lecz niestety po tyłu miesiącach — nie uruchomiony.

Szybkimi krokami zbliża się jesień, przechodzą deszcze, a pasażerowie oczekujący na przybycie kolejki wąskotorowej, stoją pod otwartym niebem i mokną niepotrzebnie. Budynek stacyjny z poczekalnią do dnia dzisiejszego nie został oddany do użytku publicznego, dlaczego?

Nadmienić należy, że w Michelinie codziennie w godzinach rannych udaje się do pracy zawodowej we Włocławku około 60 osób przeciętnie. Ponadto w dni targowe co drugi dzień, dużo jest pasażerów — rolników z okolicy.

Dziwny się niemiernie, że Wydział Kolei Wąskotorowych przy Dyrekcji w Łodzi, zarząd w Krośniewicach, dotychczas nie wydał odpowiedniego zarządzenia, aby budynek stacji w Michelinie został oddany do użytku publicznego. (md.).

PRZEDECZ.

UROCZYŚĆ PPS-u. Dnia 1 września br. Koła PPS-u uroczyste wręczony zostanie sztandar partii.

Zbiórka delegatów oraz gości w lokalu Komitetu miejscowego PPS w godzinach przedpołudniowych.

W uroczystości wręczenia sztandaru wezmą udział wszystkie Koła PPS-u z terenu powiatu włocławskiego. (md.).

Pow. lipnowski

ZA NAPAD RABUNKOWY. Z. Kuczkowski, L. Grabowski, R. Kamiński i I. Zieliński mieszkańcy pow. lipnowskiego, dokonali napadu rabunkowego na rolnika Wróblewskiego, zam. w Chrostkowie, pow. rypińskiego.

Rabusie ubrani byli w mundury wojskowe i uzbrojeni w automaty. Posługiwali się językiem rosyjskim.

Po wtargnięciu do zagrody, napastnicy związali domowników i pobili dzieci, które wzywały pomocy. Rabusie zabrali z mieszkania wszystko to, co przedstawiało cenniejszą wartość.

Obecnie cała paczka stanęła przed Rejonowym Sądem Wojskowym z Bydgoszczy na sesji wyjazdowej we Włocławku, gdzie podczas przewodu sądowego ustalono, że Kuczkowski był już 12 razy karany więzieniem przez sądy polskie.

Sąd wydał wyrok mocą którego Kuczkowski i Grabowski skazani zostali po 7 lat więzienia.

Pozostałych oskarżonych z braku dowodów winy sąd uniewinnił. (md.).

**Czytajcie
Gazetę Kujawską**

Kino „BALTYK“
Bez troskie lata
film produkcji rosyjskiej

Kino „POLONIA“
Co mój mąż robi w nocy

Teatr Ziemi Kujawskiej
nieczynny

**Dzisiaj
PIĄTEK
31
SIERPNI**

Rajmunda W.

Kalendarzyk słowiański
Świętosława

Słońce:
wschód o godzinie 4.44
zachód o godzinie 18.28

KARTEKA POGOTOWIA RATUNKOWEGO PCK Włocławek. W godzinach biurowych: Centrala PCK, Piusa XI Nr. 8, tel. 13-32 W godzinach pozabiurowych i w nocy: Dom Nocelegowy PCK, Przedmiejska 1, tel. 15-41. Lek. dyż. dr Makochoński, Kilińskiego 7a. **DYZURY APTEK:** Dziś pl. Dąbrowskiego Nr. tel. Straży Pożarnej — 12-34.

Straże Pożarne gaszą pożary materii — wznecają ducha płomienie!

W lusterku

„Nie szukajmy dziury...“

Jeśli o kimś pisać i komuś dogodzić to mu jeszcze mało, bo chce żeby eodzień; jest tu jednak drobne choć poważne „ale“, że z gazety naszej powstałby katalog.

Byłoby to zbędne i nawet banalne. Dodam tu przysłówie jedno skromne, małe na modłę niezmienną śpiewać hymn pochwalny nie szukajmy dziury, kiedy coś jest całe.

Agapit.

UWAGA SUBSKRYBENCI PPOK.

Prezydium Miejskiego Komitetu Obywatelskiego P. P. O. K. Zawiadamia subskrybentów, którym spłata pożyczki została rozłożona na raty, że niezapłacone do dnia 5-go września r. b. reszty sumy subskrybowanej spowoduje przepadek całej dotychczas wpłaconej sumy pożyczki.

PIELGRZYMKI DO CZESTOCHOWY.

Związek Diecezjalny Caritas organizuje pielgrzymkę samochodami do Częstochowy na uroczystości ślubowania całej Polski Niepokalanemu Sercu Najświętszej Marii Panny. Pielgrzymka wyruszy 7 września po Mszy św., którą odprawi się w Katedrze o godz. 6 rano. Powrót 9 września.

Zapisy w Sierocińcu Caritas, ul. Seminarjska 7.

Ilość miejsc ograniczona. C.

NA REMONT KOŚCIOŁA.

Dnia 1 września br. (niedziela) parafia Serca Jezusowego na przedmieściu Glinka Jeruzasowa przedmiotem loterii fantową. Fanty wartościowe.

Początek loterii fantowej po nie-sporach tj. o godzinie 17-ej.

Cały dochód z loterii, przeznaczony zostanie na remont Kościoła Serca Jezusowego na Glinkach.

Nadmienić należy, że Kościół w czasie okupacji hitlerowskiej wewnątrz został doszczętnie obrabowany. Również została całkowicie zniszczona podłoga.

Uważamy, że apelować do społeczeństwa o poparcie tej imprezy nie ma potrzeby. Cel sam mówi za siebie. (md.).

Z „LUTNI“.

Po przerwie wakacyjnej zasłużona na niwie pielęgnowania śpiewu świeckiego „Lutnia“ włocławska wznawia we wtorek, 3 września swoją działalność. Jak się dowiadujemy zarząd towarzystwa urzędza w miesiącu października wielki koncert z udziałem solistów. Na koncercie tym usłyszymy między innymi piękny utwór Prosnaka „Wesele sieradzie“, który w ocenie krytyki fachowej uznany został za najlepiej wykonany utwór na konkursie chórów pomorskich w Bydgoszczy.

Próbami kieruje znany pedagog muzyki prof. Paweł Bojakowski. (md.).

PRACA W CIĘŻKICH WARUNKACH.

Miejski Komitet Opieki Społecznej pracuje w ciężkich warunkach materialnych. Ostatnio dziennikarze lokalni zwiedzili poszczególne ośrodki pracy Komitetu Opieki Społecznej i skonstatowali: w ogródek jordanowski jak również w kuchnię ludową, włożono bardzo wiele pracy, która naogół wydaje się nieproduktywną.

Dzieci w ogródku jordanowskim otoczone są matczyną opieką przez kierowniczkę, jak również i wychowawczynię. Nad dziećmi roztoczona jest opieka lekarska.

Przykrym jest fakt, że w ostatnich dniach nie dopisuje pogoda, a dzieciarnia rwie się do ogródka by zażyć ruchu w zabawach.

Dziecko mając swobodę ruchu nabiera apetytu, a tym samym nie pozwala gruźlicy osiąść w organizmie.

Bardzo dużo skrajnej nędzy dało się zauważyć w kuchni ludowej. Spotkaliśmy tam staruszki — robotnice obok staruszek z inteligencji, dobrze po 70-ce.

Widzieliśmy tam ludzi w sile wieku i bardzo dużo dzieci. Wszyscy garną się do kuchni po łyżkę ciepłej strawy. Każdy chce żyć, podtrzymać silnie nieraz nadszarpnięty organizm w czasie trwania ohydnej niemieckiej okupacji.

Obiady są nie złe, w ilości, ale w jakości nie dają nic pożywnego. W otrzymanej porcji, gdzie nigdzie spotka się 2—3 skwarki. Brak jest tłuszczu.

Rozmawialiśmy z wieloma osobami. Specjalnie nie utyskują, jednakże w obiadach tych nie ma podstawowej pożywki.

Dla tej ludzkiej nędzy, która nie ma żadnej innej możliwości utrzymania się na powierzchni życia, można by bardzo wiele zrobić, gdyby były odpowiednie fundusze.

Miejski Komitet Opieki Społecznej radzi sobie we własnym zakresie jak może, ale wszystkie te usiłowania zakrojone są na bliską metę, a tu potrzebna jest ciągłość, bo człowiek jeść musi.

Fundusze Komitet czerpie prze-ważnie ze składek miejscowego społeczeństwa, od którego zależy egzystencja tej naszej biedoty, która jest bez wyjścia.

Chcielibyśmy jak najszybciej doczekać tej chwili, ażeby w kuchni Komitetu Opieki Społecznej obiady były wydawane treściwsze i obfitsze. Żebyśmy zamiast rozpacz i głębokiego smutku, widzieli uśmiech na twarzy i radość życia.

Mamy nadzieję, że społeczeństwo włocławskie, które jest zawsze czule na ludzką nędzę, i w tym wypadku będzie ofiarne, bo to jest nakazem sumienia.

Komitetowi Opieki Społecznej, musimy wszyscy przyjść z pomocą, aby mógł nadal prowadzić swoje szczytne zadanie. (md.).

WRZESIEŃ — MIESIĄCEM MOBILIZACJI SIŁ NARODU DLA ODBUDOWY WARSZAWY.

W myśl odezwy Naczelnej Rady Odbudowy m. st. Warszawy w całej Polsce miesiąc wrzesień poświęcony będzie akcji zbiórki środków pieniężnych i materialnych, podejmowania przez ośrodki przemysłowe wykonania prac w odbudowie Warszawy.

W akcji tej musi wzięść udział całe społeczeństwo, które po zjednoczeniu wszystkich zdrowych, patriotycznych sił narodu osiągnie znormalizowanie życia i udzieli jak najwydatniejszej pomocy odbudowie stolicy.

Na terenie naszego powiatu powstał już Powiatowy Komitet Obywatelski Odbudowy m. st. Warszawy, a na terenie miasta powstanie taki sam komitet w dniu 1 września r. b. w rocznicę najazdu Niemców na Polskę.

W pierwszym rzędzie będą przeprowadzone zbiórki pieniężne w dniach 1, 8, 15 i 29 września r. b. to znaczy w każdą niedzielę września.

Do akcji tej Związki Zawodowe, organizacje społeczne, polityczne i gospodarcze winny delegować jak największą ilość swych członków w charakterze kwestarzy.

Aby nadać zbiórkom pieniężnym powagi i doniosłości odpowiadającej wytkniętemu celowi — Komitety Obywatelskie podejmą usilne starania, by rolę kwestarzy przyjęli także dla przykładu przede wszystkim przedstawiciele najwyższych lokalnych władz państwowych, samorządowych, partyjnych, zawodowych i t. p.

Do ofiarności na cele odbudowy stolicy nie potrzebujemy nawoływać. Społeczeństwo nasze zdaje sobie dobrze sprawę z konieczności należytego wykonania tego obowiązku.

Mamy za sobą bogate doświadczenia. Widzieliśmy bowiem sporo takich przed wojną 1939 roku, którzy skąpili grosza na cele państwowe i narodowe, na cele wzmocnienia budowy potęgi państwa a potem zmuszeni byli oddać cały majątek na rzecz wroga.

To gorzkie doświadczenie nauczyło nas, że na cele ogólne nie należy skąpić i dlatego ofiarność nasza stanie na odpowiednim poziomie.

Wrzucony do skarbnki grosz będzie legitymacją dobrego obywatela. (at.)

CIEKAWY ZOWODY BOKSERSKIE.

Dnia 1 września br. o godz. 14.30 na boisku Państw. Gimn. Mechanicznego przy ul. Rolińskiego 2, odbędą się bardzo ciekawe zawody pięściarskie pomiędzy drużynami: Wojskowym Klubem Sportowym „Gryf” — Toruń a K. S. „Orzeł” — Włocławek.

Naszym zawodnikom życzymy dobrego wyniku. (md.)

MECZ PIŁKI NOŻNEJ.

Dnia 1 września br. o godz. 17-ej na Stadionie Miejskim, odbędzie się mecz piłki nożnej pomiędzy drużynami: Oficerskiej szkoły artylerii — Toruń a K. S. „Orzeł” Włocławek.

Mecz z klubem wojskowym zapowiada się interesująco o ile nie będzie na boisku przykrych incydentów. (md.)

ZMIANA NAZWY.

Dotychczasowy Klub Sportowy „Celuloza” zmienił nazwę na Klub Sportowy „Orzeł” przy Włocławskiej Fabryce Celulozy i Papieru. (md.)

ZAKOŃCZENIE KOLONII RTPD.

W ub. wtorek w Szpitalu Dolnym odbyło się uroczyste zakończenie kolonii letniej zorganizowanej przez Rob. Tow. Przyjaciół Dzieci.

Na zakończenie kolonii m. in. z Włocławka przybyli ob. ob. R. Kubicka, Bytmanowa (PPS), Popek (Zw. W. M.), sędzia s. o. Amster, sekr. RTPD. — K. Kozłowski i A. Mazurkowska, skarbnik — A. Wiśniewski, kierownik RTPD. — A. Jabłoński oraz przedstawiciele prasy:

Kolonia II turnusu składająca się ze 130 dzieci od 8 do 14 lat była b. wzorowo prowadzona przez kierowniczkę ob. Jadwigę Majeranowską, 4 wychowawczynię i higienistkę.

Dzieci stale były badane przez lekarza. Ostatnio przed zamknięciem kolonii szczegółowe badania przeprowadził ob. dr. Wdowiak. Dzieci w czasie trwania kolonii zwiększyły swoją wagę od 2 do 3 kg.

Na zakończenie w udekorowanej salce przy udziale matek i zaproszonych gości, dzieci zainscenizowały: „Myśmy przyszłością narodu” — deklamacje b. dobrze wyrecytowała 10-letnia Elżunia Tyralska. W deklamacji poza treścią patriotyczną, dziękowała zarządowi RTPD., za zorganizowanie kolonii, ob. ob. R. Kubickiej, Wiśniewskiemu i Jabłońskiemu za serdeczną pamięć o nich oraz kierownicze kolonii, wychowawczyniom i higienistce za rodzicielską opiekę nad nimi. Słowa deklamacji proste, szczere, ujmujące za serce.

W drugiej deklamacji chłopiec zwrócił się do obecnych z następującymi słowami: „Pomóżcie nam wy starsi, byśmy na ruinach i zgłiszczach mogli zbudować lepszą przyszłość dla nas i dla Polski”.

Z kolei 30 dziewczynek podług wzrostu w 2-ch rzędach z żywą gestykulacją maszerując, odśpiewały piosenkę p. t. „Marynarska brać”. Naśladowały wiosłowanie, szorowanie pokładu i chodzenie po zwojach lin okrętowych.

Następne piosenki to „Chociaż z nas każdy”, „Morze nasze morze”, „I cała Polska czeka”, „Raduj się serce — Polonio”, „Hej kolonia to rzecz miła”. Chłopcy z rącznikami, śpiewając, zademonstrowali, jak idą do kąpielni.

Na zakończenie tej sympatycznej imprezy dziecięcej, 8 ruszałek z wiankami z kwieciami polnego na główkach, odśpiewały w tańcu kołowym „Raz królewna złotowłosa”.

Do dzieci w bardzo serdecznych słowach, dziękując jednocześnie kierownicze, wychowawczyniom i personelowi kolonii przemówili ob. ob. przedstawiciel zarządu RTPD. A. Wiśniewski (PPS) i kier. młodzieży starszej — Popek (Z.W.M.).

W imieniu Koła rodzicielskiego, złożyła podziękowanie zarządowi RTPD., kierownictwu kolonii jedna z matek.

Intensywna praca zarządu RTPD. oraz kierownictwa kolonii zasługuje na podkreślenie. (md.)

LEKARZ DENTY TA
B. JANIŃSKI
Włocławek ul. Kościuszki 7
Leczenie chorób zębów i jamy ustnej,
chirurgia
Światłolecznictwo:
Sollux, Kwarcówka, d'Arsonwal
Zęby sztuczne
ordnuje od 9 — 11 i 12 — 1

Rolniku! Chcesz mieć piękne i bogate zbiory? Zaprawiaj ziarno siewne suchą zaprawą **ZIARNIK**

MARKI „AZOT” w JAWORZNIĘ uodporniająca ziarno przeciw chorobom, jak i szkodnikom DO NABYCIA
w Centrali Handlowej Przemysłu Chemicznego

HURTOWNIA WOJEWÓDZKA Nr. 1 — Warszawa
ODDZIAŁ WŁOCŁAWEK
ul. Szczęśliwa Nr. 2. Telefon 16-06

OGŁOSZENIE

Wydział Apropowizacji i Handlu m. Włocławka podaje do wiadomości: rejestracja kart żywnościowych za m-c sierpień b. r. kat. I i IR przedłuża się w sklepach rzeźniczych do dnia 2 września br. włącznie.

Zaznacza się, że kto w tym czasie nie zarejestruje się w sklepie rzeźniczym — przydziału mięsa nie otrzyma i żadne reklamacje uwzględniane nie będą.

Od dnia 4 września r. b. będzie wydawane: na karty I kat. — kupon Nr. 28 z sierpnia — 1 kg. mięsa wołowego solonego w cenie zł. 9.— za 1 kg. i 1 kg. dorszy suszonych w cenie zł. 19.50

na karty IR kat. — kupon Nr. 29 — 0,25 kg. mięsa wołowego solonego — cena zł. 2.25. Włocławek, dnia 29.8.1946 r.

w/z PREZYDENTA MIASTA
(Stanisław Czarkowski)
Ławnik Zarządu Miejskiego

MAM zaszczyt zawiadomić Szanowną
Klientelę, iż mój
Warsztat Reperacyjny
Maszyn Biurowych
w Włocławku, ul. Cyganka 13
został z dniem 16 sierpnia
przeniesiony
na ul. 3 Maja 11
z poważaniem
W. Kulaczowski

OGŁOSZENIE

Urząd Wojewódzki Pomorski Wydział Apropowizacji i Handlu podaje do wiadomości, że chleb w m-cu wrześniu należy wydawać na następujące odcinki:

Kat. I od 1-6 i 42-52 po 1/2 kg. na odc.
Kat. II „ 1-6 i 42-48 „ „ „ „ „
Kat. III „ 1-6 i 42-45 „ „ „ „ „
Kat. IR „ 1-6 i 42-47 „ „ „ „ „
Kat. IIR „ 1-6 i 42-43 „ „ „ „ „
Dodatek „C” od 1-8 po 1/2 kg. na odcinek

Jednocześnie przypomina się, iż karty zaopatrzenia dla m. Włocławka oznaczone linią pionową, graficzną. Inne karty honorowane nie będą.

Chleb należy wykupywać w terminach w tych piekarniach gdzie są zarejestrowane karty zaopatrzenia.

Dodatkowe rejestracje kuponów przeprowadzają tylko sklepy rozdzielnice, Piekarni Spółdzielczej „Jedność”. (1764)

ZA PREZYDENTA MIASTA:

Stanisław Czarkowski
Ławnik Zarządu Miejskiego

Referat Ziemiopłodów, Dział Mączno-Zbożowy
(—) J. Mańczak
Referent

OGŁOSZENIE

Powiatowy Referat Apropowizacji i Handlu w Włocławku podaje do wiadomości ludności pow. włocławskiego, że chleb w miesiącu wrześniu będzie wydawany na następujące odcinki: Kat. I od 1-6 i 42-52 po 1/2 kg. = 8,5 kg.
Kat. II „ 1-6 i 42-48 „ 1/2 „ = 6,5 „
Kat. III „ 1-6 i 42-45 „ 1/2 „ = 5 „
Kat. IR „ 1-6 i 42-47 „ 1/2 „ = 6 „
Kat. IIR „ 1-6 i 42-43 „ 1/2 „ = 4 „
Dodatek „C” od 1-8 po 1/2 kg. = 4 kg.

ZA STAROSTĘ

w/z Kier. Pow. Ref. Apr. i Handlu
(—) T. Warecki

(1763)

PRACOWNIA KRAWIECKA przyjmuje wszelkie zamówienia z własnych i powierzonych materiałów. Ceny bardzo przystępne, wykonanie solidne i terminowe oraz gotowe ubiory na miejscu. Włocławek, Piekarska 10, sklep frontowy. J. STASIAK.

Wytwórnia Pasty
do Obuwia i Podłóg
„GRY-STRZE-WO”
w Włocławku
ul. Cyganka 24, tel. 16-45
produkują pastę PERLA w 5 ciu kolorach, AMIGO czarna, terpentynową parkietową PERLA oraz podłogową w 4-ch kolorach.
Za nasze pudełko 1/2 kg. od pasty podłogowej płacimy 10 złotych

OGŁOSZENIE

Powiatowy Referat Apropowizacji i Handlu w Włocławku podaje do wiadomości ludności pracującej powiatu włocławskiego, że od dnia 30.8. do dnia 5.9.46 wydaje na karty zaopatrzenia z miesiąca sierpnia kat. I prac.

1 kg. mięsa wołowego solonego na kupon Nr. 28
1 kg. ryb suszonych również na kupon Nr. 28.

ZA STAROSTĘ
w/z Kier. Pow. Ref. Apr. i Handlu
(—) T. Warecki

OGŁOSZENIE

Powiatowy Referat Apropowizacji i Handlu w Włocławku podaje do wiadomości ludności pracującej powiatu włocławskiego, że od dnia 30.8.46 wydaje na karty D-3 i D-12 z miesiąca sierpnia

2 kg. mąki pszennej na kupon Nr. 9

ZA STAROSTĘ
w/z Kier. Pow. Ref. Apr. i Handlu
(—) T. Warecki

Cegłę pełną, dwudziukę, pustaki Ackermana wysyła do wszystkich stacji kolei wąsko i sz-rakotorowych
Cegielnia „Falbanka”
Włocławek Telefon 16-54

OGŁOSZENIA DROBNE

DNIA 30.8.46 r. na stacji zginęła teczka brązowa, w której znajdowały się świadectwa szkolne na nazwisko: Radaskiewicz Zdzisław, zam. w Zbójnie pow. Rypin. Znalazca proszony jest o oddanie do bufetu Stacji, względnie na adres świadectw szkolnych. (1765)

HURTOWNIA Galanteryjna Feliks Aszyk Łódź, Nowomiejska 5. Poleca sztalę drobną galanterię, bieliznę, biżuterię sztuczną, kosmetykę. Ceny niskie. Prowincja za zaliczeniem. (1739)

Koncesjonowane Kursy kroju, zycia i modelowania A. Olszewskiej-Kuntze z Warszawy. Nauka obejmuje: sukniowy, okryciowy, dziecięcy i bielizniany, kurs czeladniczy-mistrzowski. Zapisy uczenia: Włocławek, Zduńska 5. (1760)

PAŃSTWOWE LICEUM PEDAGOGICZNE w WŁOCŁAWKU nabędzie kilka warsztatów stolarskich. Oferty kierować do kancelarii Liceum, Łęska 24. (1755-)

POLECAMY! Podręczniki i lektury szkolne. Księgarnia „Świt”, Zabia 15. (1734).

UNIEWAŻNIAM kartę rejestr. RKU na nazwisko: Grosman Andrzej, zam. w Włocławku, ul. św. Antoniego Nr. 22 m. 10. (1768)

ZGINĘŁA wilczyca. Odprowadzić za wynagrodzeniem: 3 Maja 12 Pokorowski. (1769)

Redakcja i Administracja: Włocławek, ul. Brzeska 4, Tel. 1126
Ogłoszenia przyjmuje Administracja codziennie z wyjątkiem dni świątecznych w godzinach od 8-ej do 12-ej i od 2-ej do 5-ej w soboty od 8-ej do 12-ej.

Nacz. Red.: A. TURCZYŃOWICZ. Przyjmuje w godz. 10—12 z wyj. dni świąt Maszynopisów nie zwraca się. Odpowiedzialne za pismo Kolegium Redakcyjne
WYDAWCA: Powiatowa Rada Narodowa we Włocławku.

E — 12654

DRUKARNIA DIECEZJALNA, WŁOCŁAWEK ul. BRZESKA 4

Ceny ogłoszeń: Ogłoszenia drobne po 5 zł. za wyraz, poszukiwania rodzin i pracy po 3 zł. Urzędowe, przetargi, nekrologi: 1 mm. szerokości 1 szpalt po 5 zł., reklamowe 10 zł. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada.
Prenumerata miesięczna 60 zł., z przesyłką poczt. 70 zł.